

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 340/2013-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. septembra 2013 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Marianny Mochnáčovej prerokoval sťažnosť M. S., G., mal. L. L. M., K., S. M., K., a JUDr. A. M., K., zastúpených advokátom JUDr. D. M., K., ktorou namietajú porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 884/1988, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. S., mal. L. L. M., S. M. a JUDr. A. M. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

Ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 884/1988 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 884/1988 prikažuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. M. S. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 10 000 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Mal. L. L. M., S. M. a JUDr. A. M. priznáva finančné zadost'učinenie každému po 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť M. S., mal. L. L. M., S. M. a JUDr. A. M. trovy právneho zastúpenia spolu v sume 1 049,56 € (tisícštyridsaťdeväť eur a päťdesiatšesť centov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. D. M. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 340/2013-11 z 29. mája 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. S. (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“), mal. L. L. M. a S. M. (ďalej len „sťažovatelia v 2. a 3. rade“) a JUDr. A. M. (ďalej len „sťažovateľka vo 4. rade“ – spolu ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 884/1988.

2. Sťažovatelia v 1. až vo 4. rade vo svojich sťažnostiach zhodne uvádzajú, že sú účastníkmi konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 11 C 884/1988, ktoré začalo 3. augusta 1988 a do podania tejto sťažnosti nebolo právoplatne skončené.

3. Sťažovateľka v 1. rade uviedla, že „... v napadnutom konaní vystupuje na strane žalovaného ako dedička (dcéra) pôvodného žalovaného (č. 28) J. M., zomrelého v r. 1993“. Sťažovatelia v 2. a 3. rade uviedli, že „... v napadnutom konaní vystupujú na strane žalovaných, ako dedičia pôvodného žalovaného (č. 28)... a jeho dediča (syna) L. M., zomrelého... 2010“. Sťažovateľka vo 4. rade uviedla, že „... v napadnutom konaní vystupuje na strane žalovaného, ako dedička (vnučka) pôvodného žalovaného (č. 28)... a jeho dediča (syna) L. M., zomrelého... 2010“.

4. Ďalej sťažovatelia zhodne uviedli, že „samotná extrémne neprimeraná dĺžka konania viac ako 24 rokov je dôvodom na podanie sťažnosti...“, a tým zároveň zdôvodnili nepodanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Sťažovatelia vidia „... nesprávnosť postupu okresného súdu predovšetkým v tom, že nepostupuje dostatočne dôrazne, nevyužíva opatrenia, ktoré má k dispozícii na to, aby zabezpečil plynulosť konania a jeho efektívnosť“. Sťažovatelia sú toho právneho názoru, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu ich základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

5. Na základe uvedeného sťažovatelia ústavnému súdu navrhli, aby o ich sťažnostiach nálezom rozhodol tak, že vysloví (i) porušenie základného práva sťažovateľov v 1. až vo 4. rade na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy,

ako aj ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 884/1988, (ii) prikáže okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 884/1988 konať bez zbytočných prietáhov, (iii) prizná sťažovateľke v 1. rade finančné zadost'učinenie v sume 30 000 €, sťažovateľom v 2. a 3. rade finančné zadost'učinenie každému v sume po 25 000 € a sťažovateľke vo 4. rade finančné zadost'učinenie v sume 25 000 €, ktoré je okresný súd povinný im vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu, a (iv) prizná sťažovateľom náhradu trov ich právneho zastúpenia.

Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia odôvodnili poukázaním na „... *pocit bezradnosti, neustáleho vedomia vedenia sporu a márnosť snahy dovolať sa spravodlivosti... že v predmetnej veci okresný súd po viac ako 24 rokoch nerozhodol...*“.

6. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci 26. júna 2013 písomne vyjadril poverený predseda okresného súdu (sp. zn. 1 SprS/333/2013), v ktorom pripojil vyjadrenie zákonného sudcu v predmetnej veci, ktoré vyhlásil za stanovisko okresného súdu. Zákonný sudca okrem rozpisu úkonov od 14. apríla 2009, keď mu bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie, ďalej okrem iného uviedol, že „*Tento a iné spisy mi boli mimo bežného nápadu a zostatku v senáte 25C pridelené v priebehu minulých rokoch po odchádzajúcich sudcoch...pričom stav sudcov civilného oddelenia od roku 2008 nebol doplnený na stav pred rokom 2008... Vzhľadom na vyššie opísaný personálny stav, nápad a zostatky veci v senáte 25C, opakovane píšem upozornenie sudcu v zmysle § 30 ods. 4 zák.385/2000 Z. z...*“.

7. K vyjadreniu okresného súdu zaujal stanovisko právny zástupca sťažovateľov listom doručeným ústavnému súdu 29. júla 2013, v ktorom uviedol: „... *okresným súdom naznačené dôvody prietáhov v konaní pri vybavovaní veci ako napr. vysoký počet účastníkov konania, problémy pri doručovaní, či zmeny sudcov a iné skutočnosti uvádzané predsedom okresného súdu (resp. zákonným sudcom) nemôžu žiadnym spôsobom ospravedlniť skutočnosť, že konanie trvá neprimerane dlhú dobu...*“

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práv podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

9. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností a zo spisu okresného súdu sp. zn. 11 C 884/1988 ústavný súd zistil, že 12. augusta 1988 podal na okresnom súde A. F. (ďalej len „navrhovateľ“) proti 33 odporcom návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorý bol zaevidovaný pod sp. zn. 11 C/884/1988. Sťažovateľka v 1. rade je právnu nástupkyňou (dedičkou) po pôvodnom odporcovi v 28. rade J. M., ktorý zomrel... 1993, a sťažovatelia v 2. až vo 4. rade sú právnymi nástupcami (dedičmi) pôvodného odporcu v 28. rade a jeho dediča (syna) L. M., ktorý zomrel... 2010. V priebehu následného súdneho konania sa viackrát menil okruh účastníkov konania, boli uskutočnené dožiadania, uskutočnili sa pojednávania vo veci, okresný súd aj vecne rozhodol, ktoré rozhodnutia boli zrušené odvolacím súdom, uskutočnil obhliadku spornej nehnuteľnosti, nariadil znalecké dokazovanie, vyzýval navrhovateľov na odstránenie väd podaného návrhu pod následkom zastavenia konania, opakovane vyzýval navrhovateľov, aby sa vyjadrili, či trvajú na podanom návrhu, opakovane došlo k výmene zákonných sudcov, viacerí navrhovatelia následne najskôr čiastočne (2009) a aj v celku (2011) zobrali návrh späť, okresný súd následne vyzýval odporcov, aby sa vyjadrili k návrhu na zastavenie konania (sťažovatelia v 2. až vo 4. rade 28. marca 2013 oznámili okresnému súdu, že so späťvzatím žalobného návrhu navrhovateľov nesúhlasia), ale do času podania sťažnosti, resp. do času rozhodovania ústavného súdu okresný súd vo veci nerozhodol s konečnou platnosťou.

III.

10. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

12. Ústavný súd si pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) vo vzťahu k právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. v obsahu týchto práv podľa názoru ústavného súdu nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 28/01).

13. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý

znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

14. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa podľa § 226 OSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria považuje ústavný súd aj povahu prerokúvanej veci. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

15.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je konanie týkajúce sa návrhu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktoré začalo 3. augusta 1988 a dosiaľ nebolo na súde prvého stupňa skončené.

15.2 Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú pre rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk konanie o určenie vlastníckeho práva hodnotil ako čiastočne skutkovo zložitejšie vzhľadom na potrebu vykonania znaleckého dokazovania, existenciu viacerých účastníkov konania na strane navrhovateľov a odporcov, z ktorých viacerí v priebehu súdneho konania aj zomreli. Samotnú skutkovú zložitosť však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu. Ústavný súd preto pri posudzovaní prietáhov v konaní a určení výšky finančného zadosťučinenia v prospech okresného súdu zohľadnil len čiastočne faktickú zložitosť veci. Zákonní sudcovia v postupe prejavili váhavosť a nerozhodnosť a uspokojili sa s formalizovaným postupom, znášali prietahy v konaní.

15.3 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovatelia prispeli k zbytočným prietahom v konaní. Procesné návrhy sťažovateľov neboli dôvodom doterajšej dĺžky súdneho konania. Na strane druhej ústavný súd nemohol prehliadnuť, že sťažovatelia v 2. až vo 4 rade 28. marca 2013 (niekoľko dní pred doručením sťažnosti ústavnému súdu, pozri bod 9 *in fine*) okresnému súdu oznámili, že so späťvzatím žalobného návrhu navrhovateľov nesúhlasia.

15.4 Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľov, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že to tak je. Ústavný súd zároveň pri posudzovaní prihliadal aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sťažovatelia v sťažnosti nekonkretizovali obdobia, počas ktorých malo dôjsť k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, ale poukázali na celkovú dĺžku konania v trvaní viac ako 24 rokov. Aj keď ústavný súd preskúmaval dobu súdneho konania vedeného pod sp. zn. 11 C 884/1988 len od účinnosti zákona o ústavnom súde t. j. od 15. februára 1993, predsa celková doba konania pred okresným súdom trvá viac ako 20 rokov.

16. Aj vzhľadom na už uvedené (pozri časť II a bod 15.1 až 15.4 III. časti odôvodnenia) ústavný súd z hľadiska prieťahov v konaní hodnotil postup okresného súdu ako celok. Napriek tomu, že okresný súd v danej veci aj vecne rozhodol (pred účinnosťou zákona o ústavnom súde), vykonával procesné úkony spojené s prípravou pojednávania, vykonával pojednávania, ustanovil súdneho znalca, zabezpečoval dôkazy, na ktoré sa účastníci odvolávali, doručoval písomnosti, zisťoval adresy účastníkov konania, ktorých pobyt nebol známy, predsa nekonal koncentrovane ani efektívne (pozri tiež časť II odôvodnenia).

17. Obranu okresného súdu spočívajúcu v personálnych problémoch ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prieťahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

18. Ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 884/1988 už len z dôvodu celkového trvania tohto konania (20 rokov) došlo u sťažovateľov k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstatnou v okolnostiach danej veci je skutočnosť, že vec sťažovateľov ako taká nebola do času rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončená (hoci návrh bol zobratý späť, o ktorom návrhu doteraz nebolo rozhodnuté). Uvedenú dĺžku konania nemožno v rozumnej miere ospravedlniť žiadnymi relevantnými okolnosťami tohto prípadu.

19. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

20. Keďže namietané konanie nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 884/1988 v ďalšom období postupoval bez zbytočných prieťahov, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

21. Aj keď ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní sp. zn. 11 C 884/1988 konal bez zbytočných prieťahov, nepovažoval vzhľadom na okolnosti prípadu uplatnenie tejto svojej právomoci za dostatočné na to, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava, a preto dospel k záveru, že treba rozhodnúť aj o žiadosti sťažovateľov priznať im primerané finančné zadosťučinenie.

22. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

23. Sťažovatelia v sťažnosti žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie, a to sťažovateľke v 1. rade finančné zadosťučinenie v sume 30 000 € a sťažovateľom v 2. až vo 4. rade finančné zadosťučinenie každému v sume po 25 000 € pre „... *pocit bezradnosti, neustáleho vedomia vedenia sporu a márnosť snahy dovolať sa spravodlivosti*“.

24. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 11 C/884/1988 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti („faktickú“ zložitost' prípadu) aj to, že sťažovatelia v 2. až vo 4. rade sú (i) právnymi nástupcami (dedičmi) pôvodného odporcu v 28. rade a jeho dediča (syna) L. M., ktorý zomrel... 2010, a že (ii) ani nesúhlasia so skončením konania v dôsledku jeho späťvzatia, ústavný súd považoval priznanie sumy 10 000 € sťažovateľke v 1. rade a sťažovateľom v 2. až vo 4. rade po 1 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde a rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3 a 4.

25. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Úspešným sťažovateľom vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal 12 úkonov právnych služieb (pre každého zo sťažovateľov po 3 úkony), a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti 18. apríla 2013 a vyjadrenie podané 29. júla 2013. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vykonaných je 1/6 z výpočtového základu 781 €. Odmena za jeden právny úkon je teda 130,16 €, znížená o 50 % tarifnej odmeny (§ 13 ods. 2 vyhlášky), čo predstavuje sumu 65,08 €. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 7,81 € predstavuje sumu 72,89 € za jeden úkon. Odmena advokátovi za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom (za 3 úkony právnych služieb a 3 x paušálna náhrada) predstavuje celkovú sumu 218,67 € plus 20 % DPH (advokát je platcom dane z pridanej hodnoty), teda celkovo predstavuje sumu 262,39 € za jedného účastníka konania, t. j. za štyroch účastníkov konania 1 049,56 €. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnomu zástupcovi sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde

v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

26. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

27. Ústavný súd nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovatelia žiadali priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu uvedenú v bode 3 a 4 výroku nálezu. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 6 výroku tohto rozhodnutia.

28. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2013